

Pregled Sporazuma o socijalnom osiguranju

Sporazumi o socijalnom osiguranju Australije su bilateralni međunarodni ugovori koji imaju za cilj da premoste periode u kojima osobe koje su živjele i radile u više zemalja nisu imale socijalno (i penzijsko) osiguranje. Sporazumi omogućuju da Australija i njene partnerske zemlje podijele odgovornost za plaćanje penzija osobama koje su se selile iz jedne u drugu zemlju, u zavisnosti od veza svake osobe sa svakom od tih zemalja.

Sporazumi o socijalnom osiguranju su sačinjeni tako da budu od koristi strankama i oni im ne uskraćuju prava koja imaju prema zakonu o socijalnom osiguranju Australije. Naprotiv, sporazumi pomažu sadašnjim i bivšim građanima Australije da ispune uslove za strane i australijske penzije koje inače, bez tog sporazuma, ne bi mogli da dobiju.

Australija trenutno ima 32 sporazuma o socijalnom osiguranju, i to sa Austrijom, Belgijom, Kanadom, Čileom, Hrvatskom, Kiprom, Češkom Republikom, Danskom, Estonijom, Finskom, Sjevernom Makedonijom, Njemačkom, Grčkom, Mađarskom, Indijom, Irskom, Italijom, Japanom, Korejom, Latvijom, Maltom, Nizozemskom, Novim Zelandom, Norveškom, Poljskom, Portugalom, Srbijom, Slovačkom Republikom, Slovenijom, Španijom, Švajcarskom i Sjedinjenim Američkim Državama.

Svaka zemlja bira na koje isplate će primjenjivati sporazum. Od 2004. godine, Australija nove sporazume primjenjuje samo na starosnu penziju. Više informacija o uopštenim uslovima za pravo na australijsku starosnu penziju ćete naći na www.servicesaustralia.gov.au/age-pension.

Osnovni elementi sporazuma o socijalnom osiguranju su odredbe o podnošenju zahtjeva, odredbe o kombinovanju perioda boravka/života i osiguranja, i odredbe o sprječavanju dvostrukog osiguranja. Svi trenutno postojeći sporazumi koje Australija ima sa drugim zemljama uključuju odredbe o podnošenju zahtjeva i kombinovanju; a 23 sporazuma takođe sadržava i odredbe o sprječavanju dvostrukog osiguranja. Novi sporazumi o socijalnom osiguranju će obuhvatati sva tri elementa.

- Odredbe o podnošenju zahtjeva – te odredbe omogućuju osobama koje ispunjavaju uslove za penziju da podnesu zahtjev i u Australiji i u zemlji sa kojom postoji sporazum, bez obzira u kojoj od tih zemalja borave/žive u vrijeme podnošenja zahtjeva. Kada ne bi postojao sporazum, stranke koje podnose zahtjev za starosnu penziju bi morale da borave/žive u Australiji u vrijeme podnošenja zahtjeva.
- Odredbe o kombinovanju – te odredbe omogućuju strankama kombinovanje perioda boravka/života u Australiji sa periodima plaćanja doprinosa za penzijsko osiguranje u zemlji sa kojom postoji sporazum da bi zadovoljile minimalne uslove boravka/života ili plaćanja doprinosa za penzijsko osiguranje, na primjer da za starosnu penziju ispune uslov od 10

godina boravka/života. To osobama koje ispunjavaju uslove omogućuje da ranije steknu pravo na penziju.

- Odredbe o dvostrukom osiguranju – te odredbe daju izuzeće poslodavcima čiji radnici, koji obično rade u Australiji, privremeno rade u zemlji sa kojom postoji sporazum od plaćanja obaveznih doprinosa za penzijsko osiguranje u Australiji i plaćanja istih tih doprinosa u zemlji sa kojom postoji sporazum.

Više informacija o sporazumima o socijalnom osiguranju i kako se oni primjenjuju ćete naći na www.dss.gov.au/international/international-social-security-agreements.